

Pedagogisch beleidsplan

2018 - 2022

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Inleiding.....	4
3.	Drie ambities van KOW	4
4.	Missie	4
5.	Visie op pedagogisch handelen	4
	Driehoek van welbevinden	5
	Kernwaarden KOW	6
	Cirkel van vertrouwen	7
6.	Werken aan de pedagogische doelen	8
	Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid	8
	Het bevorderen van persoonlijke en sociale competentie van kinderen	9
	Normen en waarden.....	10
	Samen met ouders	10
	Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach.....	11
7.	We zien je en we horen je	12
	Bijzonderheden	13
	Wennen	13
8.	Overdracht naar BSO en basisonderwijs	13
9.	Vierogenbeleid	14
10.	Minder waar het kan	14
	Bij kinderdagverblijf	14

	Bij de buitenschoolse opvang.....	14
11.	Vertrouwde medewerkers.....	15
12.	Inzet stagiaires, beroepskrachten in opleiding en vrijwilligers.....	15
	Stagiaires en beroepskrachten in opleiding	15
	Inzet van vrijwilligers.....	16
13.	Voor- en Vroegschoolse Educatie	16
	Inleiding.....	16
	Missie voorschoolse educatie	16
	Visie voorschoolse educatie	16
	Stimuleren ontwikkeling kinderen	16
	Volgen en aanbod activiteiten	17
	Inrichten ruimte en passend materiaal.....	17
	Scholing	18
	Ouderbetrokkenheid	18
	Doorgaande lijn.....	18
	Pedagogisch beleidsmedewerkers VE.....	18
14.	Pedagogisch werkplan	19

2. Inleiding

Dit beleidsplan beschrijft de uitgangspunten van het pedagogisch handelen binnen KOW. Kinderen ondersteunen in hun ontwikkeling door samen in een groep te spelen en te genieten zien wij als onze belangrijkste taak. KOW heeft veel kinderopvanglocaties op diverse plekken op Walcheren, daarom gebruikt ieder een pedagogisch werkplan, gericht op die specifieke locatie. We werken allemaal aan dezelfde pedagogische doelen, maar onderling verschillen locaties door ligging, opvangvorm en de eigenheid van onze deskundige medewerkers.

Voor de leesbaarheid spreken we over het kind in de hij-vorm, de pedagogisch medewerker in de zij-vorm en bij ouders/verzorgers over de ouder.

3. Drie ambities van KOW

KOW is een organisatie met een HKZ-certificaat. Dit certificaat is een teken dat wij de zaken intern goed op orde hebben, de klant centraal stellen en voortdurend werken aan verbetering van de dienstverlening.

Daar bovenop heeft KOW voor de komende jaren de volgende ambities gesteld:

- KOW wil de beste kinderopvangorganisatie op Walcheren zijn. Kwalitatief hoog, klantgericht en innovatief
- KOW wil de meest aantrekkelijke en vanzelfsprekende samenwerkingspartner zijn voor scholen, gemeenten en zorginstellingen
- KOW wil een kwalitatief hoogwaardige, betrouwbare en financieel gezonde dienstverlener zijn

4. Missie

KOW is een aantrekkelijke organisatie voor kinderen en ouders om opvang af te nemen, voor medewerkers om voor te werken en voor het basisonderwijs op Walcheren om mee samen te werken aan de ontwikkeling van (integrale) kindcentra én een kwalitatief hoogwaardige, betrouwbare, vernieuwende en financieel gezonde dienstverlener.

5. Visie op pedagogisch handelen

Centraal in de pedagogische visie van KOW staat spelend leren

Spelen doen jonge kinderen het allerliefste, spel is voor hen een belangrijke manier om te leren. Om kinderen spelenderwijs tot leren te laten komen, is het belangrijk dat de speelomgeving hen prikkelt in hun nieuwsgierigheid en hen uitdaagt met rijke spelmaterialen. Samen in een groep is daarbij ons uitgangspunt. Een belangrijke rol van de pedagogisch medewerker is aansluiten bij het spel van kinderen vanuit sensitieve responsiviteit. Door waar te nemen en te volgen waar kansen liggen, kan deze het kind verder helpen in de groep. Interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind en het stimuleren van interactie tussen kinderen onderling geeft de belangrijke invloed van sociaal leren de ruimte die het verdient. Onderzoek toont aan dat kinderen die met andere kinderen spelen socialer en motorisch vaardiger zijn.

KOW vindt het belangrijk dat kinderen (jong en oud) zich veilig voelen en genoeg tijd en ruimte krijgen om in de 'flow' van hun spel te komen. In de flow ontstaat creativiteit, een belangrijke factor om te kunnen leren.

KOW sluit aan bij wat kinderen pedagogisch nodig hebben en werkt aan een voortdurende ontwikkeling/vernieuwing van de pedagogische dienstverlening

Pedagogisch medewerkers zijn gericht op de ontwikkelingsmogelijkheden van ieder kind en kunnen deze op basis van kennis en ervaring optimaal stimuleren. Medewerkers hebben kennis van de ontwikkelingsgebieden van kinderen en bij opvallende zaken maken zij gebruik van het instrument KIJK! om de ontwikkeling van het kind vast te leggen voor overleg binnen het team en met ouders.

KOW werkt op de peutergroepen volgens de richtlijnen van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Dat wil zeggen dat op alle locaties met een VVE-programma wordt opbrengstgericht gewerkt en educatief gehandeld met kinderen met een geïndiceerde ontwikkelingsachterstand. Samenwerking met basisscholen is mede hierdoor gericht op een "warme" overdracht, zodat wat bekend is over het kind en van belang voor de ontwikkeling kan worden gebruikt om de doorgaande lijn op de basisschool te optimaliseren. De komende jaren ligt de nadruk op het versterken en intensiveren van ouderbetrokkenheid.

KOW biedt kinderen een rijke, eigentijdse en veilige speelomgeving

Om kinderen zoveel mogelijk de kans te geven te ontdekken en te leren, zoekt KOW in de inrichting voortdurend naar een juiste balans van uitdaging en rust, veilig en gezond, zowel voor de binnen- als voor de buitenspeelplaats. Door grote risico's af te dekken, willen we kinderen in een veilige omgeving leren omgaan met kleine risico's. Wij zorgen er voor dat ieder kind ontdekkingen kan doen die bij zijn eigen leeftijd horen. Hoe ouder het kind, hoe meer die zal gaan ontdekken. Op deze manier zal een kind risico's zelf gaan leren inschatten, wat van grote waarde is voor het zelfvertrouwen.

KOW vindt het belangrijk kinderen gezonde voeding aan te bieden en dat uit te dragen naar ouders. Gezonde traktaties en extraatjes juichen wij toe, in onze communicatie naar ouders leggen wij hier de nadruk op.

Driehoek van welbevinden

Wij plaatsen pedagogisch handelen binnen de Driehoek van Welbevinden. KOW streeft naar een zo hoog mogelijk welbevinden van het kind en de klant, maar ook van de eigen organisatie. Op deze manier kunnen ouder, kind en organisatie rekenen op de beste opvang mogelijk.

Welbevinden Kind

Het welbevinden, of het kind lichamelijk, geestelijk en sociaal prettig in zijn vel zit, is van belang voor een optimaal mogelijke ontwikkeling. (Emotionele) veiligheid is een belangrijke basis hiervoor.

De pedagogisch medewerker is vanwege het directe contact met het kind de eerste met oog voor het

welbevinden tijdens de opvang, maar ook voor het welbevinden van het kind in de thuissituatie. Achter die medewerker staat de organisatie die zich daarvoor door middel van deskundigheidsbevordering, kindbesprekingen, pedagogisch ondersteuning in het algemeen verantwoordelijk stelt.

Welbevinden Klant

Het welbevinden van het kind hangt samen met de mate waarin de klant (ouder) zich lichamelijk, geestelijk en sociaal goed voelt. Dit is van belang zodat de ouder zich optimaal mogelijk kan inzetten als opvoeder. De verantwoordelijkheid voor dit welbevinden ligt bij de ouders. De medewerker heeft naast oog voor het welbevinden van het kind ook oog voor het welbevinden van de ouder en brengt dit in relatie tot elkaar. De medewerker kan zo een beeld vormen over de relatie tussen ouder en kind en zo nodig signaleren. Hiertoe betrekken pedagogisch medewerkers waar zij kunnen ouders bij de (mede)opvoeding van het kind en bij de ontwikkelingen op locaties.

Welbevinden KOW

Het welbevinden van KOW hangt net als bij het kind en de ouder samen met de mate waarin de organisatie lichamelijk, geestelijk en sociaal lekker in haar vel zit. Dit is een metaforische uitleg. Lichamelijk is hierbij te beschouwen als het raamwerk van de organisatie, de harde kant van organiseren (o.a. managementstructuur, verantwoordelijkheids- en bevoegdheidstoedeling, voldoende (gekwalificeerd) personeel). Het geestelijk welbevinden hangt samen met de zachte kant van de organisatie (o.a. een hoog welbevinden van werknemers, een grote mate van zelfstandigheid van medewerkers, het werken conform organisatiewaarden). Tot slot is de sociale kant van de organisatie te beschouwen als de plaats van de organisatie in het netwerk van organisaties in ons werkgebied die betrokken zijn rondom welbevinden kind en ouder (o.a. onderwijsorganisaties, gemeenten en zorginstellingen).

Kernwaarden KOW

De Driehoek van Welbevinden geven wij mede vorm door te werken volgens deze kernwaarden:

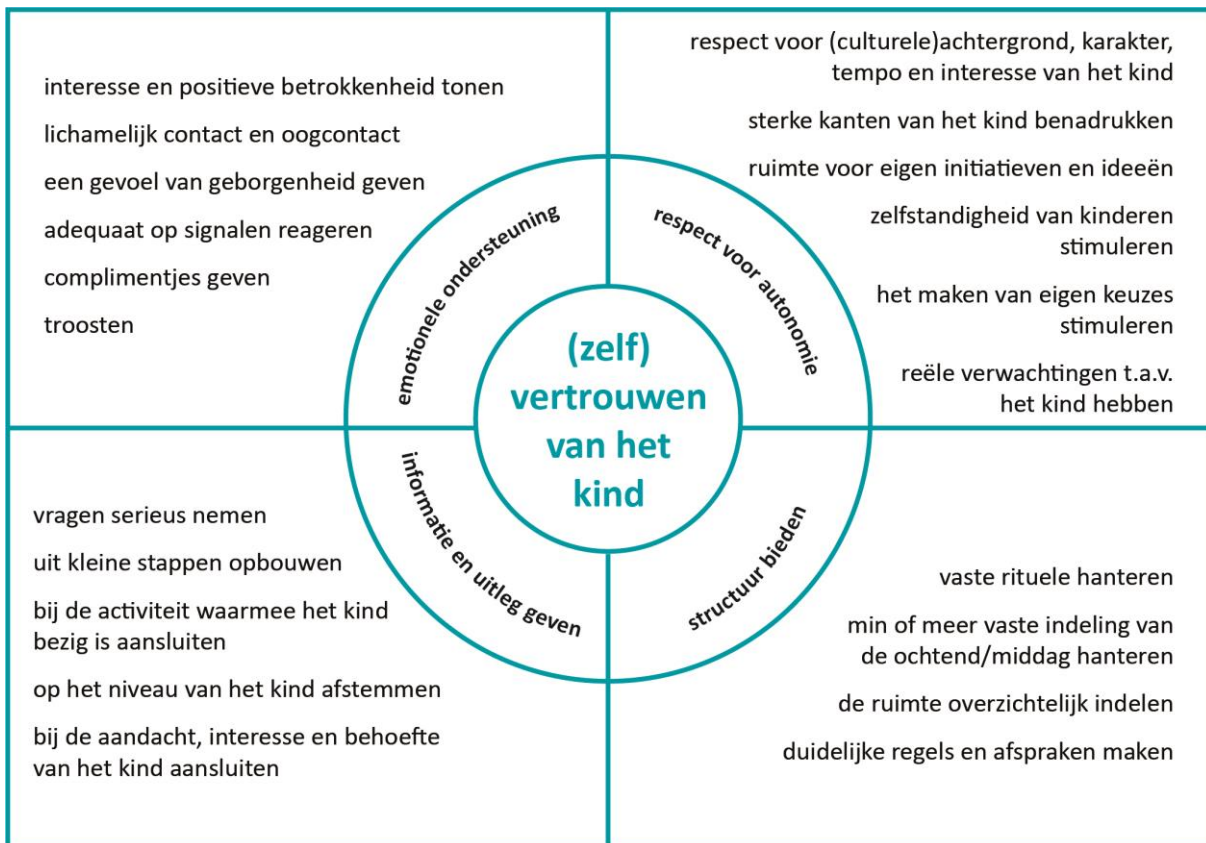
- Professioneel
  - Ik heb een positieve houding naar kind en klant
  - Ik handel op basis van kennis en ervaring
  - Ik anticipeer op behoeften van klanten of kinderen
  - Ik praat correct Nederlands, ben beleefd en klantvriendelijk
- Betrouwbaar
  - Ouders kunnen hun meest waardevolle bezit, hun kind, met een gerust hart door mij laten opvangen
  - Ik handel volgens de protocollen vastgelegd in het kwaliteitshandboek
  - Ik kom mijn afspraken na
  - Ik handel naar het pedagogisch beleid waarin ik mede zorg voor veilige opvang
- Hulpvaardig
  - Ik help een kind, ouder, collega, samenwerkingspartner
  - Ik neem initiatief (wat kan ik voor u betekenen?)
  - Ik stel open vragen (wie, wat, wanneer, waarom, hoe) aan de klant
  - Ik heb oog voor de ander
- Zakelijk en betrokken
  - Ik handel op basis van de geldende afspraken en regels
  - Ik ben geïnteresseerd in het kind, ouder, collega en samenwerkingspartner
  - Ik luister met aandacht en denk mee met de klant
  - Ik heb passie voor mijn vak, in mijn stem klinkt een lach door

Iedere medewerker is uniek en heeft zijn of haar eigen kenmerkende werkwijze. Omdat elke medewerker volgens de vijf kernwaarden handelt, kunnen kind, ouder, collega en samenwerkingspartner in het contact met KOW rekenen op eenzelfde deskundige manier van werken.

Een goed functionerend team bestaat bij KOW uit medewerkers die samen een veilige werkomgeving creëren, goed voor elkaar zorgen, respect hebben voor elkaar en waardering voelen van elkaar en de leiding. Deze werkomgeving maken wij samen.

Cirkel van vertrouwen

Kinderen die willen ontwikkelen, hebben vertrouwen nodig, vertrouwen in de omgeving en vertrouwen in zichzelf. De pedagogisch medewerker maakt gebruik van de vier pijlers van de Cirkel van Vertrouwen om het kind vertrouwen in de omgeving te bieden. Daardoor krijgt het kind de ruimte en de kansen die hij nodig heeft om zichzelf te ontwikkelen.

We bieden **emotionele ondersteuning** om een kind te leren ruimte te geven aan emoties, die te begrijpen en verwerken. We hebben **respect voor de autonomie** van het kind om hem te leren zijn eigen keuzes te maken, vaardigheden en voorkeuren zelf te laten ontdekken. We **bieden structuur** om veiligheid en voorspelbaarheid te borgen. En ten slotte geven we het kind **info en uitleg** om zich te leren verplaatsen in een ander en te leren begrijpen hoe de wereld om hem heen in elkaar zit.

Om deze pijlers te ondersteunen, hanteren pedagogisch medewerkers de volgende 6 interactieprincipes die richting geven aan de communicatie tussen kinderen en pedagogisch medewerkers, tussen pedagogisch medewerkers en ouders en tussen collega's onderling.

Initiatieven waarnemen en volgen:	door gericht te kijken en te luisteren naar kinderen, creëer je de mogelijkheid om initiatieven te zien en te kunnen reageren.
Initiatieven ontvangen:	initiatieven van kinderen zijn onder andere gericht op het zoeken van contact. Je kunt laten merken dat je belangstelling hebt voor de initiatieven die een kind neemt. Het kind voelt zich dan begrepen en bevestigd.
Benoemen:	door te benoemen wat je hoort of ziet, krijg je contact met een kind. Door te vertellen wat je doet, geef je informatie. Rust en duidelijkheid kunnen ontstaan omdat het kind weet wat er gaat gebeuren.
Beurtverdeling:	een goede beurtverdeling helpt het kind ontwikkelen. Als er ruimte is om te wachten op de initiatieven van een kind, nodig je het kind uit om meer initiatieven te nemen.
Leiding geven/nemen:	het kind leert het meest van positieve bekrachtiging. Als je in de ja-reeks blijft, buig je ongewenst initiatief om naar gewenst initiatief.
Ik-benoeming:	door de ik-benoeming maak je deel uit van de groep. Het is een ondersteuning in het leiding geven en nemen.

6. Werken aan de pedagogische doelen

Bij KOW werken we vanuit de vier pedagogische basisdoelen, geformuleerd door J.M.A. Riksen-Walraven. Door het bieden van **fysieke en emotionele veiligheid** bevorderen we de **persoonlijke en sociale competentie van kinderen** zodat zij de **normen en waarden** van de maatschappij eigen kunnen maken. Kinderen krijgen bij ons zoveel mogelijk de gelegenheid samen te spelen, leren en genieten in een veilige omgeving. Samen met ouders willen wij daarmee de basis leggen om hen uit te laten groeien tot personen die een waardevolle bijdrage aan de maatschappij kunnen leveren.

Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid

Fysieke veiligheid bieden we met meerdere partijen binnen KOW:

- De locaties van KOW zijn veilig en voldoen aan de eisen van brandweer, Wet Kinderopvang en Voedsel- en warenwet. In ons [Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid](#) beschrijven we uitgebreid hoe wij omgaan met grote en kleine risico's
- Speelmateriaal en de binnen- en buitenruimtes zijn veilig en schoon
- Pedagogisch medewerkers zien er op toe dat kinderen veilig spelen door het beperken van grote risico's en ruimte te bieden aan ontdekken van kleine risico's (zie Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid)
- Door het hanteren van het protocol Gezonde Voeding, Hygiëne en het stimuleren van bewegingsspel bieden we kinderen een gezonde leefstijl aan
- Emotionele veiligheid
- Elk kind voelt zich veilig en vertrouwd op een van onze peutergroepen, kinderdagverblijven of buitenschoolse opvanglocaties, door de geborgenheid en structuur die de pedagogisch medewerkers bieden
- De pedagogisch medewerker biedt elk kind emotionele ondersteuning, er is sprake van respect en waardering voor de autonomie van het kind
- Pedagogisch medewerkers zijn gericht op het benoemen van (eigen) handelen. Door het benoemen van initiatieven weet het kind wat er gaat gebeuren

Het bevorderen van persoonlijke en sociale competentie van kinderen

Elk kind ontdekt in een eigen tempo hoe de wereld in elkaar zit door het opdoen van allerlei ervaringen. Onze medewerkers bieden daartoe, in aansluiting op de ontwikkeling die bij de leeftijd van het kind hoort, mogelijkheden voor uitdaging, verwondering, ontdekken en genieten. Door een positieve stimulerende benadering helpen wij kinderen eigenschappen te ontwikkelen die zij nodig hebben om in de samenleving mee te komen. Zelfvertrouwen, zelfstandigheid, veerkracht, samenwerken, probleemoplossend denken en creativiteit zijn enkele eigenschappen waar wij samen met de kinderen aan werken.

Bij het ontdekken van de wereld, komen kinderen veel anderen tegen. Door in de groep te communiceren met anderen, te onderhandelen, te spelen, te kibbelen, het weer goed te maken en samen te werken, ontwikkelen zij de sociale competenties die zij nodig hebben om als volwassene hun pad door de wereld te kunnen vervolgen.

- Wij zorgen voor elk kind in de mate waarin hij dit nodig heeft. Aan kinderen die dit nodig hebben, bieden we volledige verzorging. Kinderen die al zelfstandiger zijn, stimuleren we in hun proces. Hygiënerichtlijnen vormen voor ons de basis voor het handelen m.b.t. verzorging
- Door ons actieve deskundigheidsbevorderingsbeleid ondersteunen wij onze pedagogisch medewerkers hun kwaliteiten en vaardigheden optimaal te ontwikkelen
- KOW biedt Coachen met Beelden: dit wordt ingezet als een team een hulpvraag heeft m.b.t. een kind of kinderen op de groep. Door filmbeelden te bekijken van het kind en de interactie met de pedagogisch medewerkers gaan de pedagogisch medewerkers zich verplaatsen in het kind. Om een team te ondersteunen bij het stimuleren van positieve ontwikkeling, kan Coachen met Beelden extra inzichten bieden
- KOW heeft een zorgbeleid, gericht op het handelen in geval van geïntegreerde opvang van zorgkinderen
- KOW biedt in samenwerking met Juvent BSO+: een BSO+ groep biedt buitenschoolse behandeling voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar in een kleinere groep van maximaal 12 kinderen met meer gespecialiseerde begeleiding. In een veilige, zeer gestructureerde omgeving wordt deze kinderen begeleiding en behandeling geboden
- KOW heeft een aandachtsfunctionaris Kinder mishandeling die ondersteuning biedt bij het handelen als er zorgen zijn over de ontwikkeling of de thuissituatie van kinderen

- KOW zoekt de samenwerking met scholen om de doorgaande lijn voor kinderen te optimaliseren
- In principe zitten kinderen in een vaste stamgroep/basisgroep. Het is mogelijk dat kinderen in een tweede stamgroep/basisgroep worden opgevangen. Dit is altijd in overeenstemming met de ouders voor een bepaalde periode. Dit kan in de volgende situaties:
  - Wanneer er wordt samengevoegd, bijv. in vakanties (beschreven in pedagogisch werkplan).
  - Bij een meer structurele samenvoeging (beschreven in pedagogisch werkplan en bevestigd via een intake- of toestemmingsformulier waarop ouders aangeven akkoord te zijn gegaan)
  - Bij afname van extra uren wanneer dit niet mogelijk is op de eigen stamgroep/basisgroep
  - Bij een wijziging van dagdelen die nog niet mogelijk is op de eigen stamgroep/basisgroep
- Binnen KOW is het mogelijk om dagdelen te ruilen of om extra dagdelen af te nemen als ouder. In principe wordt deze extra opvang afgenomen op de eigen stamgroep/basisgroep. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt de opvang, met toestemming van ouders in de 2^e stamgroep/basisgroep afgenomen. Voor specifieke regels over ruilen en het afnemen van extra dagdelen verwijzen wij naar de algemene voorwaarden
- Soms verlaten de kinderen de stam/basisgroep in het kader van activiteiten. In het pedagogisch werkplan is te lezen wanneer de stamgroep/basisgroep eventueel verlaten wordt

Normen en waarden

Naarmate kinderen opgroeien, wordt hun leefwereld groter. Vanuit het gezin met haar eigen cultuur (gewoontes, regels en afspraken) maken zij de stap naar het kinderdagverblijf of de peutergroep. Daar maken zij kennis met regels en gewoontes van de groep, maar ook met die van andere kinderen. Later wordt die wereld nog verder uitgebreid met school, clubs, sport, BSO.

Door andere gewoontes en culturen te kennen, leren we kinderen zich te verplaatsen in anderen en begrip te krijgen voor verschillende manieren van leven. Onze pedagogisch medewerkers hebben daarin een voorbeeldfunctie door info en uitleg te geven aan de kinderen en aan elkaar. Door te benoemen en te bespreken gaan kinderen de wereld om hen heen begrijpen en maken zij de cultuur eigen.

Wij zijn ons ervan bewust dat iedereen vanuit eigen achtergrond en ervaring een unieke manier van kijken heeft. Daarom luisteren we naar elkaar en staan we open voor ieders ideeën, zowel van ouders en kinderen, als van collega's.

KOW is een organisatie die niet is gestoeld op een religieuze levensovertuiging. Dit betekent dat er aandacht wordt besteed aan de nationaal erkende feestdagen en tradities. Bij onze groepen met de bijbel werken we uitdrukkelijk wel vanuit een christelijke geloofsovertuiging.

Samen met ouders

Wij zien ons zelf als partner in groei, in het contact met ouders uit zich dat door open communicatie over alles wat van belang is voor de ontwikkeling van het kind. Door informatie uit te wisselen aan het begin en eind van de dag tussen thuis en de opvang, krijgen we samen met de ouder een helder beeld van de belevingen en ontdekkingen die een kind op een dag doet. De betrokkenheid van ouders vinden wij belangrijk, we stellen iedere bijdrage zeer op prijs.

- Tijdens de breng- en haalmomenten informeren wij mondeling over het verloop van de dag en over de ontwikkeling van het kind
- Naast een intakegesprek en een evaluatie na drie maanden is het mogelijk om indien gewenst gesprekken met ouders over de ontwikkeling van hun kind te voeren
- In de app Mijn KOW kunnen ouders aangeven wanneer hun kind komt en door middel van korte verslagjes en foto's meekijken naar wat hun kind bij de opvang beleeft
- De Cliëntenraad is voor ouders een mogelijkheid om organisatiebreed mee te denken over zaken als pedagogisch beleid, strategisch beleid of klanttevredenheidsonderzoeken
- Ouders kunnen meedenken en meepraten in de Ouderwerkgroep over zaken die de eigen locatie aangaan. Meer informatie hierover is te vinden in het *pedagogisch werkplan* van de locatie.
- KOW werkt met een klachtenregeling. Op alle locaties is een klachtenfolder aanwezig. Deze staat ook op www.kinderopvangwalcheren.nl/over-kow/ouderbetrokkenheid/
- We vragen de mening van de ouder over KOW na de start, vervolgens jaarlijks en na beëindigen van de overeenkomst. Op deze manier kunnen wij onze diensten evalueren en eventueel verbeteren.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

Bij Kinderopvang Walcheren zijn conform de wet IKK pedagogisch beleidsmedewerkers/ coaches aangesteld. De pedagogisch beleidsmedewerker/ coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan.

Elke medewerker ontvangt jaarlijks individuele coaching door middel van de methode videointeractie begeleiding (VIB) en op aanvraag naar aanleiding van een hulpvraag in het pedagogisch handelen of een kindgerichte hulpvraag. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte wordt gekeken hoeveel uur dit per medewerker is.

De rekenregel die gebruikt wordt voor de inzet van een pedagogische beleidsmedewerker/coach is 50 uur per kindcentrum + 10 uur per FTE per jaar (peildatum 1 januari). In onderstaand overzicht is de berekening van uren te vinden voor het jaar 2022.

Vorm	Aantal uur	Aantal FTE coaches (= uren /52 /36)
Coach (aantal FTE x 10)	2327	1,24
Beleidsmedewerker (aantal kindcentra x 50)	4150	2,22
Totaal	6477	3,46

Bij Kinderopvang Walcheren is er voor 2022 gekozen om de 3,5 FTE in te laten vullen door 5 pedagogisch beleidsmedewerkers/ coaches die samen 3,7 FTE werken. Elke pedagogisch coach heeft haar eigen werkgebied en specialisaties.

Het team van pedagogisch beleidsmedewerkers/ coaches valt functioneel onder de manager Kinderopvang en wordt operationeel aangestuurd door de coördinator Pedagogiek & Ontwikkeling.

7. We zien je en we horen je

Bij KOW heeft ieder kind een mentor. Dat betekent dat één pedagogisch medewerker de ontwikkeling en het welbevinden van een kind volledig in beeld heeft. Tijdens de kindbespreking bespreken we met het team wat we bij ieder kind bemerken aan ontwikkeling en hoe goed die zich in zijn vel voelt bij onze opvang. Ieder kind komt jaarlijks in beeld bij de Kindbespreking. De mentor bespreekt de ontwikkeling periodiek met de ouders.

Iedere pedagogisch medewerker zorgt voor alle kinderen in de groep met aandacht en warmte, de mentor is boven alles degene die een compleet beeld heeft van de ontwikkeling van een kind. Daarmee vormt die het aanspreekpunt voor ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind. Als de mentor er niet is, staat een andere beroepskracht de ouder graag te woord bij vragen.

Het intakegesprek wordt gevoerd door de pedagogisch medewerker die mentor van het kind wordt. Bij dit gesprek benoemen we dat en leggen we aan de ouder uit wat het mentorschap inhoudt en wat de ouder mag verwachten.

Bij de BSO zijn kinderen ouder en is daarom de mentor de eerste bij wie het kind terecht kan met vragen. BSO kinderen brengen we er daarom actief van op de hoogte wie hun mentor is. We kiezen er bewust voor om kinderen jonger dan 4 jaar niet te informeren wie hun mentor is, daar dit boven het begripsniveau van het kind gaat.

Bij de volgende wijzigingen kan het zijn dat een kind (tijdelijk) een andere mentor toegewezen krijgt:

- kind verandert van groep/locatie
- personeel verandert van groep/locatie
- zwangerschapsverlof
- een zieke medewerker. Na vier weken verzuim wordt bekeken of het noodzakelijk is een andere mentor aan te wijzen
- onvoorziene omstandigheden die van ons verlangen te bekijken of een andere mentor moet worden aangewezen

Bij wijzigingen van mentor stellen wij ouders persoonlijk of per mail op de hoogte.

Vanaf december 2017 hebben onze pedagogisch medewerkers alle ouders persoonlijk op de hoogte gebracht aan welke mentor hun kind is toegewezen.

In de dagelijkse omgang volgen we ieder kind in zijn ontwikkeling. Om er achter te komen op welk niveau het kind functioneert, vullen we jaarlijks ontwikkelingslijnen in. Naast de betrokkenheid, risicofactoren en het welbevinden van het kind observeren we aan de hand van ontwikkelingslijnen jaarlijks de ontwikkelingsgebieden.

De bevindingen op deze gebieden worden besproken bij de kindbespreking. Tevens bespreken we of de pedagogische benadering van dit kind nog aanpassing behoeft. De uitkomsten nemen we op in het kinddossier.

Het vervolg hierop ziet er bij de diverse opvangvormen verschillend uit. Wanneer de bevindingen zijn vastgesteld, bieden we de ouders een gesprek aan. Bij doelgroepkinderen(VVE) vindt een oudergesprek standaard plaats. Dit komt voort uit het VVE beleid in samenwerking met de gemeenten.

Bijzonderheden

Als we concluderen dat er zorgen zijn ten aanzien van één of meerdere ontwikkelingsgebieden, dan gaan we over tot:

1. Contact met de ouders en zorgen/bevindingen delen. Afstemmen van mogelijke acties.
  - Bij PG/KDV vullen we na toestemming van de ouders een KIJK! in. Aan de hand van deze uitkomsten worden nieuwe acties uitgezet
2. Het maken van een plan van aanpak, daarin kunnen we onder meer kiezen voor het inschakelen van interne expertise zoals Coachen met Beelden, VIB of pedagogische coaching. Tevens kunnen we gebruik maken van diensten van andere organisaties. De sociale kaart van KOW is hiervoor een belangrijke informatiebron.
3. Bespreken van de zorgen en het plan van aanpak met ouders (tijdens overdrachtsmomenten of tijdens het oudergesprek).
4. Op de hoogte houden van ouders over de voortgang, door tijdens haal/breng momenten een specifieke overdracht te geven (gericht op het plan van aanpak).

Wennen

Als een kind nieuw in de groep start, kan de eerste periode spannend zijn. Wij vinden dat een kind dat zo kan en mag ervaren. Toch willen we die periode zo kort mogelijk maken. Om er voor te zorgen voor dat het kind zich veilig en vertrouwd gaat voelen bij de opvang, wisselt de pedagogisch medewerker tijdens het intakegesprek informatie uit met de ouder. Op deze manier leert die het kind alvast kennen, wat helpt om de eerste periode zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Het jongere kind krijgt vooral ruimte om zich emotioneel veilig te voelen, terwijl we het oudere kind naast de emotionele veiligheid ook ondersteunen met het eigen maken van de normen en waarden van de groep. We zorgen voor extra tijd en aandacht voor kind en ouder.

Wij richten ons op:

1. Het opbouwen van een goede relatie met het kind
2. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de ouders
3. Het opbouwen van goede relaties van het kind met de andere kinderen
4. Veilig voelen in de leef- en speelomgeving

Na een periode van ongeveer drie maanden vindt het evaluatiegesprek met de ouder plaats. Daarin delen we bevindingen met elkaar over hoe het kind, de ouder en de opvanglocatie de eerste tijd heeft ervaren. We kijken samen met de ouder of we nieuwe afspraken met elkaar willen maken.

Mocht blijken dat het kind onverhoopt echt niet kan wennen, dan kan de ouder contact opnemen met de mentor van het kind. Deze zal vervolgens contact opnemen met de manager om de mogelijkheden die er zijn te bespreken.

8. Overdracht naar BSO en basisonderwijs

Bij het vertrek van een kind van het kinderdagverblijf of een peutergroep krijgen ouders het kinddossier mee. Ouders maken zelf de keuze om informatie uit het kinddossier over te dragen aan de basisschool en/of de BSO. Bij doelgroepkinderen is er standaard sprake van een warme overdracht tussen peutergroep en basisschool. Dit betekent dat er over elk doelgroepkind een persoonlijke

overdracht plaatsvindt tussen de beroepskrachten voorschoolse educatie en de leerkracht van de basisschool. Tijdens deze persoonlijke overdracht wordt de ontwikkeling van het kind besproken.

Wij streven ernaar om in de toekomst, met toestemming van ouders, kennis en informatie over de ontwikkeling van alle kinderen van kinderdagverblijven en peutergroepen over te dragen aan het basisonderwijs en/of de BSO.

9. Vierogenbeleid

Bij het werken met 0-4 jarigen hanteren wij het vierogenbeleid. Onder vierogenbeleid verstaan we dat de pedagogisch medewerker tijdens werkzaamheden altijd wordt gezien of gehoord door een andere volwassene. We gaan er voor het vierogenbeleid van uit dat er twee pedagogisch medewerkers op een groep aanwezig zijn, mocht dit niet het geval zijn dan hebben we verschillende manieren om toch de veiligheid van vier ogen op de groep te waarborgen. Dat doen we door bijvoorbeeld een camera te gebruiken wanneer een groepsruimte in een ander gebouw zit. Of dat medewerkers van Centraal Kantoor ingeroosterd worden om aan het vierogenbeleid te voldoen. Deze mensen staan dan uiteraard niet op de groep, maar werken aan hun eigen taken in het kantoor van de locatie. De concrete invulling van het vierogenbeleid is opgenomen in het pedagogisch werkplan van iedere locatie. Dit pedagogisch werkplan kan iedere ouder inzien op locatie of de website. Om nog meer te kunnen ontdekken dan alleen op de locatie, maken we graag uitstapjes. Ook dan zorgen we er voor dat onze pedagogisch medewerkers zichtbaar en hoorbaar zijn voor andere volwassenen. Dit geldt ook voor de pedagogisch medewerkers die over blijven op de locatie.

10. Minder waar het kan

Op rustige momenten staan we met minder pedagogisch medewerkers op een groep. De wet biedt ons de gelegenheid drie uur per dag af te wijken van de beroepskracht-kindratio. Voor ouders willen wij graag duidelijkheid scheppen en inzicht geven op welke tijden we dat doen. De uren van de weekdagen waarop we afwijken blijven het hele jaar gelijk.

Bij kinderdagverblijf

07.30	-	08.30 uur
12.30	-	13.30 uur
17.00	-	18.00 uur

Bij de buitenschoolse opvang

Schoolweken

17.30	-	18.00 uur
-------	---	-----------

Vakanties en vrije (studie)dagen

07.30	-	08.30 uur
12.30	-	13.30 uur
17.00	-	18.00 uur

De momenten buiten bovengenoemde tijden staan wij met bezetting conform BKR.

11. Vertrouwde medewerkers

We werken bij alle leeftijden aan het behalen van de pedagogische doelen, bij het werken met baby's vragen we specifieke vaardigheden van onze mensen bij het volgen en ontvangen van initiatieven. Het eerste levensjaar kent een heel eigen ontwikkeling waarbij kinderen van behoefte aan volledige verzorging overgaan tot meer behoefte aan actief ontdekken en verzorging waar nodig. In 2023 dient elke beroepskracht die met baby's werkt een diploma te hebben dat gericht is op deze specifieke vorm. Vanaf 2018 leiden wij onze mensen op om ook de jongste kinderen bij KOW zo prettig mogelijk te laten spelen, leren en genieten.

Voor de behoefte aan emotionele ondersteuning en het bieden van structuur dragen wij bij deze kinderen extra zorg door te werken met maximaal twee vertrouwde (vaste) gezichten per 0-jarige. Voor kinderen vanaf 1 jaar zijn dat maximaal drie vertrouwde (vaste) gezichten. Een kind kan er dus altijd van op aan dat één van deze vertrouwde (vaste) medewerkers voor hem zorgt tussen 08.30 tot 17.00 uur. Bij ziekte en/of verlof kan van deze regeling worden afgeweken. Op de kaartjes van de medewerkers is via het whiteboard elke dag inzichtelijk welke vaste medewerkers werkzaam zijn op de groep.

12. Inzet stagiaires, beroepskrachten in opleiding en vrijwilligers

Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

Dit zijn beroeps opleidende of beroepsbegeleidende (BOL en BBL) leerlingen die vanuit de welzijnsopleiding die opleidt voor de functie van pedagogisch medewerker stage lopen binnen de kinderopvang. Daarnaast zijn er zo nu en dan stagiaires van de hogere beroepsopleiding pedagogiek.

Stagiaires werken op de groep. Zij werken boventallig, ofwel onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. De stagiaire voert opdrachten uit rekening houdend met de opleidingsfase waarin de stagiaire zich op dat moment bevindt. De stagiaire werkt in alle voorkomende gevallen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. De stagiaire ondersteunt de pedagogisch medewerker bij alle voorkomende werkzaamheden. Voorkomende werkzaamheden omvatten een breed spectrum aan pedagogische, administratieve, huishoudelijke werkzaamheden. Per locatie en per opvangvorm kunnen deze onderling verschillen. De werkbegeleider houdt overzicht welke werkzaamheden passen bij de opleidingsfase van de stagiaire of beroepskracht in opleiding. Wanneer derdejaars stagiaires MBO (geen BBL) of HBO (geen HBO-duale leerroute) een goede stagebeoordeling hebben gekregen, kunnen zij op basis van een arbeidscontract formatief worden ingezet in de volgende situaties:

- bij ziekte van een pedagogisch medewerker;
- tijdens schoolvakanties van de stagiaire

En onder de volgende voorwaarden:

- De stagiaire mag nooit alleen staan op de groep behalve tijdens pauzes;
- De MBO-stagiaire kan enkel worden ingezet op de eigen stagelocatie.

In deze gevallen worden stagiaires en beroepskrachten in opleiding voor maximaal 33% van het minimaal totaal aantal beroepskrachten dat op het kindcentrum volgens de BKR ingezet moet zijn, ingezet.

Stagiaires die een niveau 4 opleiding volgen en dus een afgerond MBO 3 diploma hebben, kunnen met een arbeidscontract wel formatief ingezet worden, dus ook als inval op andere groepen dan de eigen groep.

Inzet van vrijwilligers

Er kan binnen de locaties van kinderopvang Walcheren worden gewerkt met vrijwilligers. De taken die de vrijwilliger verricht, geschieden op activiteitenbasis. Voorlezen of ondersteuning bij feestjes zijn enkele voorbeelden. Een vrijwilliger werkt altijd onder begeleiding van een beroepskracht en voert geen verzorgende handelingen uit die een professionele deskundigheid vereisen. De inzet van een vrijwilliger telt niet mee voor de berekening van de BKR. Uiteraard beschikt de vrijwilliger over een actuele VOG.

13. Voor- en Vroegschoolse Educatie

Inleiding

Voor- en vroegschoolse educatie is een stimuleringsmaatregel van de overheid om preventief en actief taalontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen van 0 tot 6 jaar te voorkomen. Kinderen die voor deze stimuleringsmaatregel in aanmerking komen, noemen wij 'doelgroepkinderen'. Kinderen komen in aanmerking voor VVE wanneer zij hiervoor zijn doorverwezen door de GGD (consultatiebureau). Wanneer de beroepskracht VE signaleert dat een kind een ontwikkelingsachterstand van vier maanden of meer heeft op spraak-taalontwikkeling of sociaal emotioneel ontwikkelingsgebied, kijkt deze in overleg met GGD of dit kind ook in aanmerking komt voor VVE. Het doel van VVE is ervoor te zorgen dat kinderen zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen, zodat zij op de basisschool mee kunnen komen in de groep. Daarnaast draagt VVE eraan bij dat we een doorgaande lijn kunnen creëren tussen peutergroep en basisschool.

Missie voorschoolse educatie

We sluiten aan bij wat kinderen pedagogisch nodig hebben en werken aan een voortdurende ontwikkeling/vernieuwing van de pedagogische dienstverlening. KOW biedt aan kinderen met een (geïndiceerde) ontwikkelingsachterstand zoveel mogelijk gerichte ontwikkelingsondersteuning.

Visie voorschoolse educatie

Voor alle peuters is het belangrijk dat zij naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan waar zij zich op jonge leeftijd samen spelend kunnen ontwikkelen. Laagdrempelige toegang is een noodzaak om de doelgroepkinderen op de peutergroep te krijgen. Om een optimaal ontwikkelklimaat te creëren voor peuters is een goede mix tussen doelgroepkinderen en reguliere kinderen binnen de peutergroepen noodzakelijk. Door samen te spelen kunnen kinderen veel van elkaar leren.

Stimuleren ontwikkeling kinderen

Bij de reguliere peutergroep werken we met de methoden Uk en Puk of Puk en Ko. De peutergroep met de bijbel werkt met de methode Doe meer met Bas. Dit zijn totaalprogramma's voor kinderdagverblijven en peutergroepen die beroepskrachten VE een manier bieden om methodisch en

gericht te werken aan de ontwikkeling van kinderen tussen 0 en 4 jaar. Het doel van de methode is kinderen een betere start te geven in het basisonderwijs om zo onderwijsachterstanden te voorkomen. De methode werkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. Elk thema bevat verschillende activiteiten die de volgende ontwikkelingsgebieden stimuleren:

1. De spraak-taalontwikkeling
2. De sociaal-emotionele ontwikkeling
3. De motorisch en zintuiglijke ontwikkeling
4. Rekenprikkel en ontluikende rekenvaardigheid

Elk doel is onderverdeeld in een aantal subdoelen. Zo bevat de spraak-taalontwikkeling onder meer doelen op het gebied van luisteren en reageren, gespreksvaardigheden en woord- en zinsbegrip. De rekenprikkel vallen bijvoorbeeld uiteen in meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid.

Volgen en aanbod activiteiten

Bij de peutergroepen werken we volgens de richtlijnen VVE. Dat wil zeggen dat wij op alle locaties met een VVE-programma werken en kinderen met een geïndiceerde ontwikkelingsachterstand volgen en begeleiden. Dit doen we door middel van educatief handelen. Het educatief handelen is doelgericht en is een bewuste activiteit om kinderen specifiek te ondersteunen in hun ontwikkeling. Deze activiteiten staan dichtbij de beleving van het kind waardoor de activiteiten herkenbaar en betekenisvol zijn. Aan welke doelen er gewerkt wordt, wordt in het plan van aanpak beschreven.

Met elk nieuw kind op de peutergroep met een VVE indicatie begint voor de beroepskrachten VE een proces om erachter te komen wat het kind in de praktijk wel en niet kan. Zij gaan na wat de achtergrond is van een eventuele (ontwikkelings)achterstand en wat het kind nodig heeft om die in te lopen.

Het is dan ook van belang dat alle randvoorwaarden bij een peutergroep zijn vervuld. De groep mag niet te groot zijn en er is een goede verhouding tussen doelgroep- en niet-doelgroepkinderen. Verder werken wij conform de norm BKR met beroepskrachten VE om alle kinderen op wat voor wijze dan ook (in de grote groep, in kleine groepjes, individueel) de aandacht en stimulans te geven die ze nodig hebben. Dit betekent in de praktijk dat er een peutergroep gewerkt kan worden met 1 medewerker op maximaal 8 kinderen of 2 medewerkers op maximaal 16 kinderen.

Inrichten ruimte en passend materiaal

Elke peutergroep ruimte binnen KOW is ingericht met hoeken, bijvoorbeeld een huishoek, een leeshoek en een bouwhoek. Door het creëren van verschillende hoeken in het speellokaal zorgen we ervoor dat een kind de fysieke ruimte heeft om zelf te kiezen wat hij wil. Er is spelmateriaal aanwezig voor elke leeftijd en niveau, passend bij de verschillende ontwikkelingsfasen.

Het uitgangspunt bij VVE is dat kinderen zich nieuwe vaardigheden eigen maken in interactie met hun omgeving. Het leren komt tot stand wanneer kinderen actief betrokken zijn en uitgedaagd en ondersteund worden om te leren. De kinderen doen vooral informele leerervaringen op wanneer de aangeboden activiteiten aansluiten bij de 'zone van naaste ontwikkeling' van het kind. De eigen inbreng van het kind en de betrokkenheid van het kind bij het doen van de activiteit staat voorop. Naast het creëren van kansen, grijpen de beroepskrachten VE ook kansen aan om van gewone situaties leersituaties te maken.

Scholing

Deze werkwijze binnen KOW op het gebied van VVE vereist beroepskrachten VE die optimaal geschoold zijn. Naast scholing specifiek gericht op VVE, moeten de beroepskrachten VE structureel methodisch kunnen werken en in staat zijn om sociaal-emotionele, gedrags- en ontwikkelingsachterstanden te signaleren (observatiemethode KIJK!).

Jaarlijks wordt per VVE locatie een op maat gemaakt opleidingsplan VE opgesteld om optimale scholing te realiseren.

Ouderbetrokkenheid

De ouders zijn binnen het VVE beleid een speerpunt. Als ouders thuis met hun kind bezig zijn in aansluiting op wat het kind op de voorschool doet, heeft dit een positief effect op de leerresultaten.

KOW gaat uit van partnerschap als het gaat om ouderbetrokkenheid. De verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en educatie wordt gezien als een gedeelde gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, beroepskrachten en andere betrokkenen. Tevens is er ook aanbod van activiteiten voor ouders op de VVE locaties tijdens inloopkwartier, ouderbijeenkomsten gekoppeld aan een thema en themabijeenkomsten in samenwerking met bijvoorbeeld de bibliotheek of GGD.

Wij vinden het belangrijk dat bij elk thema ouders betrokken worden, dit kan zijn door middel van een bijeenkomst samen met externe partners, hulp bij het inrichten van het lokaal, samen met de kinderen aan het thema werken op de groep, het organiseren van dagdelen waarbij ouders actief kunnen meedoen met hun kind of een gezamenlijke afsluiting van het thema op de groep.

Doorgaande lijn

Om een kind als het vier jaar wordt soepel door te laten stromen naar school, is het belangrijk dat de gegevens van het kind over zijn behoeften en ontwikkeling goed worden overgedragen. Dit noemen we warme overdracht. We werken binnen KOW met het kindvolgsysteem KIJK! evenals als standaard overdrachtsdocumenten. Afspraken tussen de peutergroep en de basisschool over onder andere de warme overdracht, thematisch werken en overlegmomenten staan in het borgingsdocument dat in onderling overleg is opgesteld. Er is voor de vierde verjaardag van het kind persoonlijk contact tussen de beroepskracht VE en de leerkracht van de basisschool over de ondersteuningsbehoeften en ontwikkeling van het kind.

Pedagogisch beleidsmedewerkers VE

Bij Kinderopvang Walcheren zijn conform de wetgeving pedagogisch beleidsmedewerkers VE aangesteld, onder de naam van meewerkend VE coach. De meewerkend VE coach fungeert als spil tussen het beleidsplan VVE en de uitvoering hiervan.

Een meewerkend VE coach is een VE geschoolde pedagogisch medewerker die individueel of in kleine groepjes met kinderen werkt aan specifieke doelen, welke voortkomen vanuit het KIJK!- kindvolgsysteem en/of ondersteuningsbehoeften van het kind. Zij begeleidt de kinderen in hun spel, waarbij ze aansluiten bij de behoeften van het kind. Omdat kinderen van elkaar kunnen leren kan dit een mix zijn van doelgroeppeuters en peuters zonder een VE-indicatie. De meewerkend VE coach kan naar behoefte van de groep aansluiten op verschillende momenten op de dag. De

meewerkend VE coach is een onderdeel van het vaste team pedagogisch medewerkers van de locatie.

Naast het begeleiden van kinderen in hun spel ondersteunt en coacht de meewerkend VE coach het team bij het observeren van de kinderen, het invullen van de KIJK!, het maken van een plan van aanpak, het opstellen van de themaplanner, het creëren van een rijke speel- leeromgeving, het voeren van oudergesprekken of gesprekken met de JGZ en de basisscholen. Daarnaast heeft zij ook een grote rol in het vergroten van de ouderbetrokkenheid op de locatie.

De rekenregel die gebruikt wordt voor de inzet van een meewerkend VE coach op een peutergroep is 10 uur per doelgroeppeteur per jaar (peildatum 1 januari). Voor het jaar 2022 zijn in totaal 1820 uur beschikbaar voor de meewerkend VE coaches. In het pedagogisch werkplan van de locatie is vastgelegd hoeveel uur er op jaarbasis beschikbaar is voor de meewerkend VE coach voor die locatie.

14. Pedagogisch werkplan

Elke locatie heeft op basis van dit pedagogisch beleidsplan een locatiespecifiek pedagogisch werkplan gemaakt. In het werkplan staat beschreven hoe het beleid in de praktijk wordt vormgegeven, waarom dat op deze manier gebeurt en geeft richting aan het werk van de pedagogisch medewerkers. Het werkplan is geschreven om inzicht te geven aan ouders over de opvang van hun kind. Minimaal eenmaal per jaar wordt het pedagogisch werkplan geëvalueerd en eventueel hernieuwd en besproken in de ouderwerkgroep. Het pedagogisch werkplan is terug te vinden op de locatiepagina op de site www.kinderopvangwalcheren.nl.

 0118 - 61 45 32

 info@skow.nl

 www.kinderopvangwalcheren.nl